

ТАҚРИЗ

ба диссертатсияи доктории Самандарзода Насрулло Юсуф дар мавзуи «Синтези ҳосилаҳои нави кислотаҳои холан ва омӯзиши хосиятҳои биологии онҳо» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои химия аз рӯйи ихтисоси 02.00.03-Химияи органикӣ

Реаксияҳои ҳосилкуни эфирҳои мураккаби кислотаи холан, атсилҳосилаҳо, эфирҳои пропан-1,2-диолҳо омӯзиши хосияти биологии фаъоли ин пайвастаҳо дар муқоиса бо маводҳои маҷмуи омӯхта шудааст. Бештари ин пайвастаҳо истифодаи худро дар тибби амалӣ ба сифати маводи доруворӣ, ки хосияти гиполлипидӣ, гепатопротекторӣ, зиддиилтиҳобӣ, антимиқробӣ ва ғайра доранд, пайдо намудаанд.

Ҳангоми иҷро намудани корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ диссертант Самандарзода Насрулло Юсуф дар байни ҳосилаҳои нави кислотаи холан ва эфирҳои он бо эпихлоргидрин, α -монохлоргидрини, боқимондаҳои аминокислотаҳо, пептидҳо, эфирҳои онҳо, хосиятҳои бештари номаълумро дар шакли фаъолнокии гиполлипидӣ, гепатопротекторӣ, зиддибактериалӣ ва инкишофи танзимшавандаи онҳоро дар вақти захрнокии паст ошкор карда аст. Дар байни онҳо пайвастаҳои мавҷуданд, ки дар таркиби худ комплексҳои фаъоли биологӣ доранд. Илова бар ин, аз рӯйи ҳаҷми таъсири фармакологии худ бисёр аз ин пайвастаҳо аз бисёр маводҳои доруворӣ маълум дар тибби амалия истифодашаванда ба монанди урсофалк, карсил ва ғайраҳо афзалияти худро нишон доданд.

Таҳқиқот, дарёфт, таҳлил ва ҷамъбасти маълумоти илмӣ оид ба экспериментҳои химиявӣ, биологӣ ва биохимиявӣ, ҷудокунии хроматографии омехтаи реаксионӣ, ҷудокунии ва тоза кардани маҳсулоти нави синтезшуда ва аз растаниҳо ҳосилнамударо низ, иҷро намуд. Сохти моддаҳои бадастовардари, тавассути усулҳои таҳлилии физикию-химиявӣ муайян кард. Синтези ҳосилаҳои кислотаи холанинро бо мақсади ҳосил намудани пайвастаҳои дорои хосиятҳои бештари биологӣ иҷро кардааст. Муаллиф дар коркарди нақшаи таҳқиқот, омода намудани мақолаю фишурдаҳо ба ҷоп ва маърузаи онҳо бевосита саҳмгузор мебошад.

Ба тарафҳои мусбати кор нигоҳ накарда ҳангоми мутолиаи автореферати докторӣ якҷанд мулоҳизаҳо ва баъзе камбудихо ба назар расиданд:

1. Омӯзиши хосиятҳои фармакологии моддаҳои синтез карда Шумо то кадом зина омӯхтаед.

2. Истифодаи моделҳои гуногуни фармакологӣ дар автореферати кори мазкур қайд карда шудааст Шумо аз кадоми ин моделҳо истифод намудаед.

Хулоса автореферати диссертатсияи Самандарзода Насрулло Юсуф дар мавзӯи: «Синтези ҳосилаҳои нави кислотаҳои ҳолан ва омӯзиши хосиятҳои биологии онҳо», бо мазмуну муҳтаво, масъалагузорӣ, муҳокимарониҳои муфассал ва хулосабарориҳои амиқу дақиқ кори комили илмӣ ва таҳқиқоти пурра анҷомёфта мебошад. Мақолаҳои илмии чопнамудаи муҳаққиқ мазмун ва мӯҳтавои асосии диссертатсияро инъикос мекунад. Автореферати диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон комилан ҷавобгӯ мебошад.

Аз ин рӯ, Н.Ю. Самандарзода барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои химия аз рӯи ихтисоси 02.00.03- Химияи органикӣ сазовор аст.

Тақризнавис: Мушовири илми
Муасисаи давлатии илмӣ –тадқиқотӣ
«Ғизо» доктори илмҳои тибб, профессор Азонов Ҷ
Тел.+992935370777 azonov_02@mail.ru

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси Муасисаи давлатии илмӣ
–тадқиқотӣ «Ғизо» Набиева Ф.С.
«15» ноябр соли 2023

